

Upravišstvo: Ljubljana, Pucničjeva ulica 3.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24
Inseratni oddelk: Ljubljana, Pucničjeva ulica 5 — Telefon št. 31-23, 31-26
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta 42
Računi: za Ljubljansko pokrajino pri pošto-
čkovnem zavodu št. 17.749, za ostale kraje
Italije Servizio Conti. Cori. Post. No 11-3118

IZKljučNO ZASTOPSTVO za oglašje iz K.
Italije in inozemstva ima
Unione Pubblicità Italiana S. A. MILANO

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka
Naročnina mala mesečno Lit 18,-
in knjižničarstvo vključno s »Ponedeljkom Ju-
tro« Lit 36,50.

Uredništvo:
Ljubljana, Pucničjeva ulica št. 5, telefon
št. 31-22, 31-23, 31-24.

Rokopisi se ne vračajo.
CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pub-
blicità di provenienza italiana ed estera:
Unione Pubblicità Italiana S. A. MILANO

Ojačena bojna delavnost v Tripolitani

Važne postojanke v Tunisu zavzete — Potopitev sovražni-
nikove trgovske ladje in podmornice

Glavni stan Italijanskih Oboroženih sil je objavil 20. januarja naslednje 970. vojno poročilo:

V Tripolitani se je večeraj nadaljevala ojačena bojna delavnost. Jate bombnikov so v strmoglavnem poletu napadale z vidnim uspehom britanske kolone, jim prizadevale težke izgube in jih ustavljale v prodiranju.

Oddelki naših posadk na jugu so v posebej akcijah napadli sovražno okopano skupino, ji uničili 5 manjših tovornih avtov in ujeli nekoliko mož.

Na tuniskem področju se nadaljujejo operacije italijanskih in nemških bojnih skupin ob podpori močnih oddelkov letalskega orožja. Pri tem so bile osvojene postojanke velikega taktičnega pomena, ki jih je sovražnik žilavo branil. Naše čete so ujele nekoliko stotin sovražnih vojakov. V letalskih dvobojih tega dne so osloli lovci uničili štiri letala, še eno letalo je pa bilo zbiti v zraku nad Tripolisom med letalskim napadom.

Ob alžirski obali je oddelk letalskih torpedovk pod poveljstvom poročnika Giuseppe Cimicchi ne glede na silovit protiletalski odpor napadel angleškoameriški konvoj. Zaseda je bila velika trgovska ladja, ki se je naglo potopila. Tudi akcija naših lovskih bombnikov proti dvema podmornicama je imela uspeh. Ena izmed ene je bila ponovno zaseda in je izmrata, da se je potopila. S poleta se ni vrnilo eno naše letalo.

Ena naša torpedovka v spremeljevalni službi na Sredozemskem morju se je potopila v sovražnem napadu. Večji del posadke je bil rešen. Družine izginivših so bile obveščene.

Sovražna letala so davi odvrkla nekoliko rušilnih bomb v okolici Noto. Med prebivalstvom je eden mrtev, 11 pa jih je ranjenih. Važna škoda ni bila javljena.

Angleško barbarstvo v luči človekoljubja

Rim, 20. jan. s. Zanimiva revija »Illustrazione Romana«, v kateri odseva miselnost visokih cerkvenih in svetnih osebnosti, je v svoji novi številki objavila naslednji zanimiv uvodnik:

»Ko je bila ta številka v tisku, so najnesrečnejše kronike te vojne zabeležile neverjetno in nezasišeno dejstvo: dve bombe napade angleškega letalstva na naša lepa, delovna mesta Genova, Torino, Milano, Palermo, Napoli in Savona, ki so premešala barbarski dvaji letalski napad Albionu ter s pomorno nepremaganim duhom žrtvovala svoje nočno in dnevno mučeništvo na sveti oltar Domovine. Toda s kakšnimi besedami ne bo mogoče nikdar

dovolj ožigosati zločina angleških letalskih roparjev, ki v svojih najbolj podivjanih zločinih prekašajo antične roparje ter s svojo morilsko in razdejalno besnostjo uničujejo prebivalstvo naših največjih mestnih središč, podirajo cerkve in bolnišnice, posvečene največji in najbolj človečanski ljubezni? Ali bo najbolj kruto in zločinsko nasilje imelo premoč nad življenjem tolikih bitij? Ali zlasti v tej naši vojni proti polutanski bogataški zvezi ne bodo slabe sile podlegle dobrim silam? In zlasti naša zavest vernih se dviga, da z žarečimi besedami gnusa ožigosa barbarstvo naših sovražnikov, ki se bore za zaničljivo stvar kratkovidega samoljublja proti mladim in revnim narodom, ki imajo sveto pravico do življenja in proti katerim uporabljajo sovražniki podla sredstva smrti in razdejanja, zanikajoč pravico in smisel človečnosti in morale. Ali se ti moderni barbari ne boje pravice in božjega maščevanja, pravice in maščevanja, ki danes napeljujejo v najtrdnnejši sklepi bojnega duha in najtrdnjejšo zvezo med osimi armadami?«

Drzni podvigi italijanske mornarice

Madrid, 20. jan. s. List »Alcazar« objavlja poročilo svojega dopisnika iz Rima o italijanskem napadu na luko v Alžiru ter označuje podvige italijanskih brzičolov kot junaški podvig nezasišene smelosti. Slične akcije je italijanska mornarica izvršila že prej proti Susi, Malti, Gibraltarju in Aleksandriji. Brzi čolni italijanske mornarice so odlično orožje in madriški list z navdušenjem opisuje njihovo tehnično dovršenost. Pri tem samoumevno ne šteti s pohvalo tudi na naslov junaški posadki ter naglašja, da je v čast italijanske mornarice okoliščina, da se na tisoče mož prostovoljno ponuja za podobna podjetja, da si vsakdo ve, kako velika nevarnost preti udeležencem.

Komunistična nevarnost v Alžiru

Zeneva, 19. jan. s. Prihod Pevroutona v severno Afriko in njegovo imenovanje za generalnega guvernerja Alžira sta vzbudila velike skrbi, kakor poročajo dopisniki švicarskih listov, da bi bivši francoski, v severni Afriki bivajoči poslanci ne obnovili majhen francoski parlament. V Londonu menijo, da je večina francoskih poslancev, ki so zdaj v severni Afriki komunistov, ki bi radi imeli absolutno večino v novem parlamentu kar bi povečalo sovjetski vpliv v Afriki. To bi pa bilo v nasprotju z angleškimi interesi in njihovimi načrti za gospodovanje nad temi področji.

Imenovanje nove albanske vlade

Predsednik nove vlade je Ekrem Libohova, odlični albanski državnik in goreč prijatelj Italije

Rim, 29. jan. s. Imenovana je bila nova vlada Albanije. Kraljev namestnik se je zahvalil Eksc. Kruji za modro in patriotično delo prejšnje vlade ter je sestavil novo vlado. Za predsednika je bil imenovan Ekrem Libohova. V vladi so ministri za stranko Kol Bib Marakaj, za pravosodje Anton Kosmaci, za notranje zadeve začasno Ekrem Libohova, za finance Loro Nusan, za narodno gospodarstvo Ndoc Naran, za prosveto začasno Ndoc Naran, za javna dela Ilias Agusi, za osvobodeno ozemlje Ismet Kriezi, za ljudsko kulturo Mihal Seko.

Podtajniki so: v predsedništvu vlade Hilmi Leke, v prosveti Namic Resuli, za osvobodeno ozemlje Quazim Blaca.

Novi predsednik ministrskega sveta Albanije Ekrem Libohova se je rodil v Algi-

rocastru 24. januarja 1882. Bil je konjeniški oficir, nato pa je prevzel poše upravnega značaja in je bil podprefekt v Valoni ter prefekt v Camuriji. Kazal je svoje simpatije za Italijo od prve svetovne vojne, ko je bil v stiku z našimi vojaškimi oblastmi. Uveljavil se je v državnem političnem življenju in bil od leta 1919 do leta 1921 delegat Albanije pri zunanjem ministru, leta 1925 pa je bil imenovan za poverjenika poslov pri Kvintinu. Potem ko je opravljal razne funkcije v Albaniji, je bil leta 1933 poslan kot albanski poslanik v Pariz, od koder je bil odpoklican v Tirano, ko je prevzel zunanje ministristvo. Lani je bil imenovan za podpredsednika trgovske banke Albanije. Ekrem Libohova je človek visoke kulture in velike izobrazbe ter je bil vedno v svojem življenju goreč prijatelj Italije.

Irak se je uklonil angleškemu terorju

Namišljena vlada Nuri Saida je morala napovedati vojno silam trojnega pakta — Skrajno neugoden vtis v Turčiji

Rim, 19. jan. s. Tako zvana iraška vlada Nuri Saida je napovedala vojno silam trojnega pakta.

Carigrad, 19. jan. s. Tako zvana vojna napoved namišljene vlade Nuri Saida je napravila neugoden vtis v vseh turških krogih. Tisk komentira dogodek in javno obžaluje, da se je Irak pustil zapeljati k temu dejanju, ne da bi presodil vse posledice. List »Taaviri Efkare« pše, da je Irak stopil v vojno zaradi političnih pritiskov, in obžaluje, da je podlegel tem pritiskom, katerim bi se moral zoperstavljati, kakor se je zoperstavljaj Egipt, ki mu je kljub težkemu položaju in močnejšemu pritisku uspelo ostati izven konflikta. Pisev ugotavlja, da vstop Iraka v vojno ne spremeni položaja vojujočih se držav, ker država ne razpolaga z značilnimi oboroženimi silami. Kljub temu dejanje ne bo koristilo Iraku, ker bo iraško ozemlje lahko bombardirano. V zaključku pravi pšec, da dejanje Iraka dokazuje smiselnost turške politike, ki je s pripravami za obrambo svoje nevtralnosti rešila državo pred polomom in postala čuvarica miru na vzhodu.

List »Vakibe« komentira iraško objasnilo, s katerim se skuša opravičiti vstop v vojno z nemškimi vmešavanjem v notranje zadeve države. List pravi, da to objasnilo ni prepričljivo. Vsekar zahteva vstop Iraka v vojno, ker gre za državo, mejejo na Turčijo, pozornost in budnost v Turčiji.

List »Kumhuriet« pripisuje vojni napovedi iraške čete formalno važnost, ker imajo angleške čete Irak itak zaseden. Ta formalnost je bila vsiljena z dejstvom, da je nevojnoječe zadržanje Iraka vzbujalo sum pri zaveznikih. Pisev pravi, da je možno, da je bil vstop Iraka v vojno sklenjen zaradi Egipta kot posledica sporazuma med arabskimi državami. Vendar še ni znakov, ki bi potrdili mnenje, da bodo ostale arabske države sledile zgledu Iraka.

Velike naloge oskrbovalnih kolon

Berlin, 20. jan. s. Glede hudih bojev, ki se sedaj razvijajo tudi v odseku južno od Ladoškega jezera, se je zvedelo iz pooblaščenega vira nekoliko podrobnosti, ki se tičejo zlasti delavnosti oskrbovalnih kolon v prednjih črtah. Te kolone, pravi obvestilo, so noč in dan na oledenih cestah, da preskrbujejo čete z vsem potrebnim. Pri svojem delu so pratežne čete stalno v območju sovjetskega topništva. Težkoče, ki jih morajo vojniki pratežati prenašati so neopislne. Neka motorizirana kolona, ki deluje na tem področju, je v 6 mesecih navozila 25.000 ton streljiva in drugega potrebnega blaga ter prevozila v tem času 280.913 km po močvirjih, po komaj vidnih stezah v brezledni pokrajini med Ladoškim in Ilmenskim jezerom.

Ponovno odbiti sovjetski napadi

Uspešni obrambni boji ob Donu — Izjalovljeni sovjetski napadi pri Ilmenskem in Ladoškem jezeru

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 20. jan. Vrhovno poveljništvo nemške vojske je objavilo danes naslednje vojno poročilo:

V severozapadnem delu Kavkaza so zavrnile nemške, rumunske in slovaške čete sovjetske krajevne napade.

Začenjajoče se južno vreme otežkoča med Kavkazom in Donom bojno delovanje na obeh straneh. Šibkejšje sovražnikove sile so bile tamkaj deloma v protisunkih po ogorčenih borbah uničene.

V bojnih odsekih donskega področja so nemške čete s podporo letalstva ustavile sovražnikove napade, ponekod v zelo hudih borbah. V odseku neke pehotne divizije je bilo pri tem uničenih 10 oklopnih voz.

Branitelji področja pri Stalingradu so zavrnili kljub hudemu pomanjkanju v nemajni borbi vse sovjetske napade.

Jugovzhodno od Ilmenskega jezera je bila obkoljena bojna skupina nasprotnika popolnoma uničena. Lastni napadi so vrgli sovražnika v njegove prejšnje postojanke, sovražni razbremenilni poskusi pa so bili zavrnjeni.

Močnejši sovražnikovi napadi jugovzhodno od Ladoškega jezera so se izjalovili v hudih borbah, pri čemer so bili krajevni vodji v protisunkih zaustavljeni ali razčisti.

V severni Afriki se nadaljujejo premikalni boji na fronti nemško-italijanske oklopne armade. Nemško in italijansko letalstvo je prizadelo sovražniku hude izgube oklopnih in motornih voz.

Na tuniskem področju so se nadaljevali napadi nemško-italijanskih bojnih skupin z učinkovito podporo letalstva. Zavzete so bile nadalje postojanke in privedeni nad 1000 ujetnikov. Na nekem letalskem oporišču sovražnika so nastali po letalskih napadih obsejni požari.

Ponoči so bile ponovno bombardirane pristaniške naprave v Boni. Dve trgovski ladji, ki sta bili po zadnjem poročilu pred

Junaška borba nemške in zavezniške vojske

Smešne izmišljotine boljševiške propagande

Berlin, 19. jan. Na vsej črti od Petrograda do Kavkaza se bje brez prestanka hud boj. Nemci, Italijani, Rumuni, Španci in Madžari izvršujejo čudeže hrabrosti, sedeljujo v veliki zimski bitki, v kateri skušajo boljševiški zopet osvojiti izgubljeno ozemlje z njim ogromne poljedelske in industrijske gospodarske vire. Borba je obsežna in odločilna, kakršne doslej še ni za beležila svetovna vojaška zgodovina. Od izida bitke je odvisna usoda človeške omike in usoda evropske celine. Moskva je zopet zaigrala s fanfarani svoje propagande ter naznanjala zmago za zmago. Zednja sovjetska vojna poročila javljajo, da je Petrograd osvobojen pritiska in obroč, ki ga je oblegel in stikal 16 mesecev. Ruske čete so baje predrele nemške čete in ruski napadniki izdelek so baje osvojili postojanke v Sli-seljburgu. Ta vest je približno iste vrednosti kakor ono znamenito poročilo, po katerem je bila posadka v Velikih Lukah uničena in je ta mogočna utrdba ob železnici Riga-Kalinin padla v ruske roke.

Po določenih obvestilih glasnika vrhovnega nemškega poveljništva se na jugu Ladoškega jezera ne dogaja nič takega, o čemer poročajo ruske vesti, marveč gre le za ojačanje sovjetske ofenzive, ki hoče za vsako ceno razbiti obroč okoli Petrograda, toda žilavo prizadevanje sovražnika zadeva zmeraj ob silen odpor in mu ne dovoli, da bi dosegel kakšne dejanske uspehe. V zadnjih dneh so Rusi tu in tam nekoliko pridurili v obrambni nemški sistem in so neznatne sovražnikove čete dosepele na postojanke tega odseka, bile pa so sproti in temeljito uničene. Boljševiški so od Sli-seljburga še vedno zelo oddaljeni in ta trenutok so ne kaže prav nikakršna možnost da bi se lahko polastili te strateško važne točke.

Iz Moskve tudi javljajo, da je rdeča vojska med napadi v odseku južno od Voroneža odprla široko vrzel v zavezniški fronti in da je v manj kakor sedmih dneh zajela 7000 Italijanov in nekoliko tisoč Madžarov. Ta sovjetska laž je otpljiva in kaže svojo šibko stran že v dejstvu, da se na tem področju bore le Madžari in Nemci in da tam ni italijanskih čet. Ugotavljajoč resnico o položaju naglavajo pristojni nemški viri, da so na vsej vzhodni fronti postojanke, ki jih branijo zavezniški, trdno v njihovi posesti, razen nekaterih malih in izjemnih. Ni se izvršile v preteklih dneh. Premikalna vojna, ki jo je nemško vrhovno poveljništvo začelo izvajati, se kaže vedno bolj po svojih dobrih učinkih. Na vsaki točki so protiboljševiške čete od časa do časa dovolile nasprotniku manjše napredovanje, toda ne zaradi njihovega pritiska, marveč zgolj iz taktičnih razlogov. Vrhovno poveljništvo je hotelo odstraniti nastale »vreče«, da bi tem laže odbilo napade večjih ali manjših boljševiških oddekov.

Sovjetska ofenziva se očituje z obupno silo med Kavkazom in Donom, v odseku severno od doljnega Dona ter do Voroneža. Silovitosti tudi napadi na nemško obrambo pri Stalingradu, ki tvorijo samostojen odsek na fronti. Boljševiški mečejo v borbo vedno nove sile ki pa jih obramba takoj prišili, da se ustavijo v svojem zigorju. Obramba je trdna ne glede na silno neugodno okoliščine. V Stalingradu si nemške in zavezniške čete v tem trenutku pišejo najlepše strani svoje vojaške zgodovine. Ni treba dostavljati, da zasleduje vsa Nemčija z globokim zanimanjem to fazo borbe v Rusiji. Prav tako je resnica, da v nemški javnosti ni niti najmanjšega dvoma in da visokega duha nemškega naroda ne moti niti najmanjša senca kakšne bojazni. Popolna

Bono poškodovani, sta se potopili. S tem je sovražnik izgubil med letalskim napadom v noči od 18 na 19. januarja 4 trgovske ladje s skupno 20.000 br. reg. tonami.

Nemška podmornica je potopila zapadno od Orana v močno zavarovanem konvoju 4000 tonski parnik.

Sledil mu je drugi in tretji, nakar je zopet nastopilo topništvo in pripravilo pot za nov napad pehote.

Dva dneva in dve noči so Rusi skušali zasekati vrzel v postojanke, ki so jih držali rumunski lahki konjeniki, njihovi napadi pa so se zlomili ob čudovitem odporu konjenikov, ki so bili kakor pribiti na svojih mestih ter se niso umaknili niti za korak. S svojimi prsi in s svojim orožjem so tvorili nepremagljivo in nepremagano oviro. Na tisoče ruskih trupel je ležalo pred rumunskimi črtami zjutraj 14. januarja, ko so Antonescovi jezdeci prešli v protinapad ter razbili sovražne sprednje postojanke. S tem so zaključili akcijo ter so razen drugih obetnih izgub ujeli tudi znatno število sovražnih vojakov.

Kakor so izpovedali, so ti ujetniki tvorili del onih čet, ki so bile šele nedavno poslane v borbo na Kavkazu. Naslednje dni je sovražnik še nekolikokrat skušal doseči večji uspeh s svojimi napadi, toda dve veliki enoti rumunske konjenice sta ga zopet zadržali in s tem dokazali, da hočeja poverjene jima postojanke držati za vsako ceno. (Piccolo.)

Učinkovitost nemške protiletalske obrambe

Berlin, 19. jan. s. Večerni listi poudarjajo glede izjave nekega dopisnika lista »Daily Mail«, ki se je udeležil nedavnih letalskih napadov na nemško glavno mesto ter med drugim poročal, da je nastal »nad Berlinom pekel«, da so Angleži kakor vedno drago plačali svojo pobudo, s katero so nameravali sejati strah in trepet med prebivalstvom mesta in zadeti objekte brez kakršnega koli vojaškega značaja. Kar 32 letal je bilo sestreljenih ob zadnjem napadu na Nemčijo. Ta številka je jasen dokaz učinkovitosti protiletalskega topništva in nočnih lovcev ter bo Angleže prepričala o brezuspešnosti njih naporov, v kolikor tako hude izgube gotovo niso v razmerju z doseženimi uspehi, ki obstojajo, kakor je znano, v delnem porušenju nekaterih hiš in bolnišnic in v usmrtni dolžnec številnih nemških državljanov.

Dovzaja se, da se je število nemških letal, ki so bili izgubljeni ob napadu na London, zmanjšalo od 6 na 5, kajti eno izmed teh letal je zasilo pristalo na zasedenem ozemlju na severu in se potem vrnilo na oporišče.

Uničevanje sovjetskih partizanov

Berlin, 19. jan. s. Obenem s silnimi neprestanimi napadi v raznih odsekih vzhodne fronte v najtežjih vremenskih okoliščinah imajo nemške posadke čisto opravila z velikimi tolpami sovjetskih partizanov, katerih udejstvovanje se počivi z oživljenjem borb v raznih odsekih fronte. Po vesteh, prispelih ponoči, so edince vojske, oddelkov SS in policije v zaledju osrednjega odseka te dni uničile s presenetljivim napadom več boljševiških tolp, ki so štele v celoti 2.000 mož. Utrjene postojanke v močvirnatih in gozdnatih predelih so alle opremljene s pehotnim težkim orožjem in s topovi. Z naglo in odločno akcijo nemških oddelkov so bili partizani obkoljeni in nato postopno uničeni, čeprav so nudili najrditejši odpor, ko so skušali večkrat prebiti obkolitev.

Odbiti sovjetski napadi na finskem odseku

Helsinki, 19. jan. s. Vojno poročilo javlja: Na fronti Aunuske ožine so finske čete odbile dva poskusa sovjetskih oddelkov, da bi prodra v naše postojanke. Na fronti Vzhodne Karelije traja v odseku Belega morja izredno silovito streljanje obojestranske pehote. Finske čete so odbile napad nekega sovjetskega bataljona, ki je prekorajil zamrzo Ooneško jezero. Na ostalih frontah se je bojno udejstvovanje nekoliko zmanjšalo. Lahke sovjetske bombnike, ki je moral poškodovan pristati v finskih črtah, je bil zajet z vso posadko.

Insertirajte v »Jutro«

SPORT

Hrvatom najbolj godi nogomet

Pogled v minulo sportno sezono onstran Sutle

Med pregledi sportnih bilanc iz minule sezone po jugovzhodnih evropskih državah objavlja ena zadnjih številčk beograjskega nemškega dnevnika tudi razgovor svojega sodruštva z državnim sportnim vodjo Miskom Zebcem, ki je o novem vzgonu v sportnem življenju Hrvatske dejal med drugim:

»Razmah v sportu pomeni za Hrvate toliko kakor vzgoja krepke in zdrave mladine, ki bo tvorila temelj naroda in dala državi vzorne vojske. Razen tega pospešuje sport prijateljske odnose z narodi, kar je za Hrvate razlog več, da bodo sportu posvetili največjo pozornost.

Z zopetno oživitvijo samostojne državne zajednice je tudi za hrvatski sport nastopila nova doba. Dela za preureditev so tudi na tem področju napredovala zelo naglo, ne nazadnje tudi po zaslugi prejšnjih izkustev in živahnih stikov z velikimi prijateljskimi narodi, predvsem z Italijo in Nemčijo.

Hrvatski sport je glede ureditve svojih organizacij in tudi njihovega vodstva še v razvoju in ga brez dvoma čakajo še velike naloge. Majhno število poštvenih sportnih delavcev je marljivo na delu in z zadovoljstvom se lahko ugotovi, da so prvi sadovi tega tihega prizadevanja več kot razveseljevali. Tudi drugo leto samostojnega življenja v hrvatskem sportu je prineslo hrvatskim sportnikom mnogo lepih uspehov.

Izmed vseh sportnih panog je na Hrvatskem najbolj udomaćen nogomet in prav zato so si tudi hrvatski sportniki v svoji stroki priborili že prav vidno mesto med evropskimi predstavniki te borbene igre. Medtem ko je ta igra z žogo prodrla že do zadnje hrvatske vasi, je izbrana enajststorična Hrvatske opravila preteklo leto nekaj težkih mednarodnih nastopov, v katerih se je uveljavila proti vsem ostalim partnerjem, razen proti Nemčiji in Italiji. Če se upošteva še to, da je cela vrsta hrvatskih nogometnih klubov z uspehi nastopala v tujini, se mora priznati, da so bili pristaši te sportne panoge na Hrvatskem v letu 1942. zelo aktivni.

»Če govorimo o uspehih hrvatskega sporta — tako pravi dalje vrhovni predstavnik hrvatskega sporta — potem moramo v isti sapi omeniti tudi plavalce, ki so dvignili sloves mladega plavalnega sporta do evropske ravni. Že mednarodni dvoboj s Slovaško je pokazal, da je v hrvatskih plavalnih vrstah mnogo izbornega človeškega gradiva, še bolj častno zanje pa se je končala težka preskušnja, ki jo so zmagovalci prestali z močno reprezentanco Nemčije. Pri tej priliki se je pojavila sredi plavalcev nova sportna zvezda Miloslavčić, ki je zmagoval v vseh panogah v prostem slogu in razodel take sposobnosti, da se mu mora prorokovati le najsajajnejša bodočnost.

Teniški sport, ki je močno trpel zaradi pomanjkanja žog — ta posledica vojne je zadela v ostalem vsem Evropsko — se je utegnil kljub temu obdržati na dotedanji višini. Najbolj pomorni so teniški igralci gotovo lahko na svojo zmago, ki so jo izvojevali v mednarodnem dvoboju s sportnimi tovariši velikega Berlina.

Prav dobro so se v teku zadnje sezone obnesli tudi veslači in tudi lahkotletci, od katerih so slednji slavili celo dve zavidljivi zmagi nad reprezentancami Slovaške in Bolgarije. Tudi ostale sportne panoge, kakor so kolesarstvo, motociklistika, tablenis, rokomet, hokej na travi in na ledu, kegljanje in druge, se razvijajo v umerjenem, toda razveseljujem tempu. Pred kratkim je bila na Hrvatskem obnovljena še telovadna zveza, ki bo nadaljevala od leta 1918 ustavljeno delovanje hrvatskega telovadnega sporta in že glede na stare tradicije bodo Hrvati v telovadbi v dogledni bodočnosti dosegli spet nove uspehe.

Velik del zaslug, da se sportno gibanje na Hrvatskem tako naglo širi v vse plasti naroda, imajo tudi ustaške organizacije, dalje vojaška oblastva, ki širokogrudno podpirajo sport, in tudi delovne organizacije, ki so prav tako v najtemnejših stikih s sportniki.

Sportni vodja Zebić je h kraju pristavil, da pripravljajo Hrvati za letenjske poletje veliko mednarodno plavalno manifestacijo, na kateri naj bi se sestali vsi najboljši površinski plavalci iz Evrope ter se med seboj preizkusili v treh olimpijskih disciplinah, (na 100, 400 in 1500 m prosto), izmed katerih bi zmagovalca prejel naziv najboljšega povprečnega plavalca v Evropi.

V znak vidnega priznanja za velike sportne uspehe bodo vsako leto dne 10. aprila, to je na dan obletnice ustanovitve NDH, najuspešnejši hrvatski sportniki nagrajeni v vsaki sportni panogi s srebrnim ustaškim sportnim znakom, za najboljši

sportni uspeh v celoti pa je sportni vodja določil dragocen prehodni pokal, na katerem bo vrezano ime vsakokratnega zmagovalca in lastnika.

Iz Spodnje Štajerske

Novi grobovi. V Mariboru so umrli: zaselnica Neža Cerarjeva v visoki starosti 84 let, mizararja hčerka Jožefa Druščevića, 78 letna Marija Janžekovičeva, 61 letni železniški upokojenec Lovro Gabrijan in dvojčki Hilda in Ernestina Krajncova. — Na Kapeli je umrl po daljšem trpljenju 28 letni Ludvik Strablek, v mariborski okolici 16 letna policistova hčerka Olga Požgarnova, v Studencih pa 54 letni tesar Alojz Kampuš.

Za zimsko pomoč bodo imeli v Mariboru v soboto in nedeljo večer veselo prireditev v Götzovi dvorani. Prireditelj je pripravil mariborski pevski zbor. Za poudelno zbirko te sobote in nedelje so na Spodnjem Štajerskem razbošeni in nalepljeni plakati s slikami najlepših spodnjestajerskih krajev.

Tečaj za spodnjestajerske obratovodje na Dunaju. Dne 10. t. m. se je odpravil iz Spodnjega Štajerskega 22 obratovodij in obratnih voditeljev na Dunaj, kjer so ostali 8 dni v tečaju državne šole za delovno vodstvo. Doblili so nova navodila za vodstvo obratov. Skupno so obiskali državno oporo ter si ogledali mesto. Za slovo jim je bil prirejen tovariški večer.

Zgodev znanilec spomladi. Kakor v drugih alpskih pokrajinah, je letošnja zima tudi na Spodnjem Štajerskem precej občutna in je bilo zadnje čase dovolj mraza in snega. Toda, kadar so jasni dnevi in posije sonce, sneg naglo kopni na prisilnih pobočjih, zlasti po vinogradniških krajih. Neki ptujski ribič je te dni vlovil ob Dravi krasnega metulja, ki je vse prezgodaj prišel oznanjat pomlad.

O kulturnem življenju na Spodnjem Štajerskem poroča mariborski dnevnik, da je letos v jezikovnih tečajih 200.000 ljudi. 222 ljudskih knjižnic posoja knjige. Nadalje posluje 25 knjižarn. Mariborska razstava knjig, ki je bila odprta 10 dni, je bila obiskana od 10.000 ljudi. Mariborsko gledališče ima od septembra leta 1941. dalje svoj ansambel, ki neguje opero, opereto in dramo. Preurejeno celjsko gledališče bo med najmodernejših v alpskih pokrajinah. O vsem tem je v Mariboru predaval kulturni referent Franc Kult.

Trgovanje z vinom. Mariborski dnevnik poroča, da so zadnji čas prodali vinogradniki nedopustne količine vina neposredno potrošnikom. Zato je bilo krajevnim kmetiskim voditeljem naročeno, da natanko poudijo vinogradnike, koliko vina smejo prodati potrošnikom in koliko ga morajo oddati za skupnost. Kazni so stroge.

Zbiralec znakov. Zbiralec znakov nemške poštne uprave s tem, da bo postavila prodajo posebnih znakov na širšo podlago. Posebne znamke se bodo poslej prodajale pri vseh večjih poštah uradih. Da bo razdelitev pravična, ne bo posamezni kupec dobil v prvih osmih dneh več kakor 4 serije, šele nato bo preostala količina svobodno razprodana.

O Spodnjem Štajerskem je začel prinašati vrsto člankov »Völkischer Beobachter« v dunajski izdaji. Kakor je iz prvega članka razvidno, je bil jeseni poslan na Štajersko poročevalec tega dnevnika, Robert Krötz. Prvo njegovo poročilo je bilo objavljeno v številki pretekle nedelje, 17. t. m. na uvodnem mestu. Robert Krötz popisuje vtise popotnika, ki se pripelje med visokimi Alpami v Gradec in na to na Spodnje Štajersko. Medtem, ko je tam na Gornjem Štajerskem že trda zima, je v Gradcu zlata jesen, na Spodnjem Štajerskem pa so še prekrasni dnevi kakor poleti. To je pravi čudež, pravi poročevalec, da kaže Štajerska v pozni jeseni kar obaze treh letnih časov. Nato objavlja daljši razgovor z državnim namestnikom dr. Ueberreitherjem v Gradcu, ki je poročevalcu podrobno orisal zgodovino in sedanje stanje na Spodnjem Štajerskem. Nadaljnji članki bodo sledili.

Smučarski tečaj za mladino Saleške doline je bil prirejen te dni v Sočtanju. Mladenci so imeli svoje taborišče ter so se dnevno vežbali v smuku; nadalje so imeli pouk v nemščini streljanju, narodnem socializmu in petju. Ob zaključku tabora so bili izbrani mladeniči, ki bodo nastopili pri okrožnih smučarskih tekmah 23. in 24. t. m. v Celju.

Za ljudsko zdravje. Od 18. do 24. t. m. traja v Mariboru teden propagande za ljudsko zdravje. Prebivalstvu je dana prilika, da spozna delo in ustanove urada za ljudsko zdravje v okviru Heimabunda. Prihodnjo soboto popoldne in v nedeljo popoldne bodo otroški vrtci ter pomožni uradi za matere in otroke v Mariboru vsakomur dostopni.

Mali oglasi

Službo dobi

Postrežnico za vse dni po par ur do večer. Gerbičeva 33c. 978-1

Postrežnico za tečaj dela za vse dni po večer. Plača in hrana do večer. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 997-1

Postrežnico za varovanje otrok in lažja dela se išče. Naslov v poslovalnicah »Jutra«. 998-1

Začetnico za pisarno, ščem. Poudarje na ogl. odd. Jutra pod »Dvorazredna trgovska«. 1000-1

Briv. pomočnika sprejemem takoj za vodstvo. Poudarje na ogl. odd. Jutra pod »Vodstvo«. 1028-1

Lončarja za izdelavo lončene posode, sprejemem takoj. Poudarje na ogl. odd. Jutra pod »Samostojna moč«. 1020-1

Uradnica more biti začetnica, vešča stenografije, stroje-pisja, dobi stalno nameščenje. Pisarne ponudbe na »Kartona, Kolodvor« aka 3. 1038-1

Služkinjo pridno in pošteno, pripravno za pomoč v kuhinji, išče gostilna »Marinšek, Prečna ul. 6«. 1008-1

Vajenci/ke

Brivskega vajenca sprejemem takoj. Franc Wildman, Ljubljana, Napoleonov trg 5. 1030-44

Službe išče

Službo hišnika ali kaj silnega išče brez vsega. Poudarje na ogl. odd. Jutra pod »Vesten hišnik«. 959-2

Frizerka dobra moč, išče službo za takoj ali po dogovoru — tudi za deželo. Pisarne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobra moč«. 1011-2

Gospa izvrstna kuharica, išče službo pri manjši družini. Vprašati: Resljeva 13-II, levo. 1009-2

19-letna s znanjem italijanščine želi kakšno koli službo. Poudarje na ogl. odd. Jutra pod »Postojna in izveščana«. 1010-2

Pouk

Jezikov se lahko v treh mesecih praktično naučite. Italijanščina, nemščina, francosčina, Metoda izvrstna. Honorar nizek. Pouk v večernih urah. Zglašite se od 14. do 17. Novi trg 5-III. 1015-4

Prodaj

Izložbe aranžiram lepo in modernsko po solidni ceni. Poudarje na ogl. odd. Jutra pod »Aranžirka«. 1001-6

Kompleten servis Maier Hard porcelan. Suška ul. I-II, desno, pri sv. Jakobu. 1017-6

Mačje kože

in zajčje, samo velike in zimske — kupuje krznarstvo L. ROT, Ljubljana, Mestni trg 5

Snežke

damske št. 37. nove, ugodno prodam. N. Učakar, Vodmataka 15. 1003-6

Razprodaja sank, različne velikosti, več komadov, po zelo ugodni ceni naprodaj. Glasogovni Merkur, Puharjeva 6. 1023-6

Damske cipele broj 37, gušterova koža, visoka peta, fina pred. razna roba, jedna kožna peta, prodajem. Stška I-II desno. 1018-6

Gašperčke

peči in štedilnike, različne velikosti, več komadov, ugodno prodaj. Glasogovni Merkur, Puharjeva 6. 1024-6

Kupim

Gramofonske plošče dobro ohranjene ali pa v neuporabnem stanju kupim in plačam največje denve cene za verste. Prečna ulica 44. J-212-M-7 1021-6

Perzijsko preprogo, originalno, kupim samo od privatnika. Poudarje na ogl. odd. »Jutra« pod »Ugodna prilika«. 715-7

Kupimo vse vrste snažno ponštvo, pisalne in pogrezljive šivalne stroje, globoke otroške vozičke, gašperčke, štedilnike, gramofon, kovčke, dobro ohranjene plošče, ter druge uporabne predmete, prodajate v trgovini »Ogled«. Mestni trg 3, vhod skozi vežo. 975-7

Ležalni kauč

kupim. Poudarje na ogl. odd. Jutra pod »Kauč«. 1036-7

Leica

fotografirati, kupim. Poudarje s točnim opisom poslati na ogl. odd. Jutra pod »Leica«. 1032-7

Pisarniško opremo rabljeno ali novo, kupim. Poudarje s opisom in cenno na ogl. odd. Jutra pod »Bojžo, komplet«. 1031-7

Pisalo mizo dobro ohranjeno, takoj kupim. Brata Vlah, Wolfova 5. 1026-7

Klavir,

pianino, gramofon in preproge, plačam zelo dobro. Poudarje na ogl. odd. Jutra pod »Plačam« zelo dobro. 1022-7

Knjige

Kupim detektivske romane iz italijanske kolekcije »Libri gialli Mondadori«. Poudarje na ogl. odd. »Jutra« pod »Libri gialli«. 977-8

Pohištvo

Razno pohištvo, dobro ohranjeno, se ugodno prodaj. Levčeva ulica 11, pritličje. 988-12

Kauč

in 2 fotelja brez tapet ter okroglo mizico iz orehove korenine, popolnoma novo, prodam. Naslov v vseh posl. Jutra. 1002-12

Prodaj se:

visoka in nizka omara, dve nočni omariči ter ena miza za 1200 lit. vse dobro ohranjeno. Ogled v soboto popoldne. Naslov v vseh posl. Jutra. 1013-12

Oblačila

Obleko

temnomodro s sivimi črtami, dobro ohranjeno, prodam za dečka od 14 do 15 let. Naslov v vseh posl. Jutra. 1027-13

V najem

Brivnico na prometnem kraju, prodam ali dam v najem. Poudarje na ogl. odd. Jutra pod »Brivnica«. 1029-17

Posest

Ugodna naložba kapitala

Je priložnost: nakup parcel v najbližnji periferiji Ljubljane. Bližje cestne železnice, v izm. 240 do 760 kv m. Vsa pojasnila daje pristavec Franjo, real. pisarna, Ljubljana, Cesta Arle Rea št 3 19-20

Glasbila

Havajsko gitaro čisto novo, ugodno prodam. Poizve se pri Fleiss Ciril, Metodova 35 (Bleisweiova). 1007-26

Izgubljeno

Trije ključki zvezani skupaj so se našli na prelazu Bleisweiove ceste. Dobe se v upravi Jutra. 1039-28

Razno

Informacije vseh vrst, razne usluge, razmnoževanja, prevode, prošnje in vloge v italijanščini izvršuje »SERVIS BIRO«, Sv. Petra cesta 29.

V italijanščino prevaja prošnje, dopise trgovske in tehniške stroke Tehnična pisarna, Cesta 29, oktobra 13 J-170-M-37

Vabilo

na redno skupščino Akademike kolegijske stavne zadrage z o. j. v Ljubljani, ki se bo vrila dne 1. febr. 1943 ob 18. uri v prostorih zadruge (ravnateljstva pisarna) s sledečim dnevnim redom: 1. Otvoritev in konstituiranje skupščine. 2. Poročilo: a) upravnega odbora; b) nadzornega odbora. 3. Predlogi in priporočila. 4. Sklepanje o let. skupščini račun, o kritju poslovnih izgub in podelitvi razdelnice članom upravnega in nadzornega odbora. 5. Volitev: a) 2 članov upravnega odbora in enega nadzornega odbora; b) enega člana nadzornega odbora in enega namestnika. 6. Določitev vstote do katere se sme zadržati zadržati. 7. St. Valjavnosti. Če bi skupščina ob napovedani uri ne bila sklepčna, se vrši čez pol ure druga, ki veljavno sklepa, ne glede na število navzočih zadržnikov. — Upravni odbor 1033-37

O čudežu Osram žarnice

Del prodigio della Lampada Osram Come una buona stufa risparmia carbone, utilizzandola economicamente, così la lampada OSRAM-D risparmia corrente perché questa viene vaneggiata mentre trasforma in luce. Le lampade OSRAM-D hanno il filamento a doppia spirale. Questo significa: Minor consumo di corrente - alta efficienza luminosa. LAMPADA OSRAM-D molta luce e poco consumo

Kakor dobra pec prihrani premog, če ga uporablja ekonomično, tako prihrani žarnica OSRAM-D tok, ker ga le-ta spreminja z uspehom v svetlobo.

OSRAM-D ŽARNICE mnogo svetlobe in majhna poraba

G 7

Ženitve

Obritnik Inteligentno, želi spoznati sebi enako prikupno, dobroredno, značajno tovarščico do 28 let. Samo resne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Prikupna, značajna tovarščica«. 1037-25

Sobo odda

Opremljeno sobo oddam s posebnim vzhodom, zgoraj. Gorupova 18. 949-23

Opremljeno sobo v bližini glavne kolodvorja z uporabo kopalnice, oddam. Naslov v vseh posl. Jutra. 1025-23

Priredelki

Suhe gobe in sveže pomaranče prodaja Gospodarska zveza v svojem skladišču na Bleisweiovi cesti 29. 979-33

Sobe išče

Majhno sobo v mestu, išče vse dan odosoten samed. Poudarje na ogl. odd. Jutra pod »Miren«. 1006-23a

Gospodarska zveza

v Ljubljani, Bleisweiova cesta št. 29, kupuje seno. 1012-33

JELENA, soproga — PETER, sin

Vsem znancem in prijateljem javljam tužno vest, da je v ponedeljek ob 17. uri preminul po težki operaciji naš ljubljani oče in mož

Vladimir Mihajlovič Borisov

pravnik in višji uradnik drž. direkcije železnice

Pogreb nepozabnega Vladimira bo v četrtek ob 16. uri z žal — iz kapelice sv. Andreja — k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 20. januarja 1943.

JELENA, soproga — PETER, sin

ZAHVALA

Za premnoge dokaze in izraze sožalja ob smrti naše ljubljene mame, stare mame, sestre, tete in tašče

BENEDIK FRANČIŠKE roj. Vrhovnik

se vsem najiskrenejše zahvaljujemo. Posebej se zahvaljujemo g. dr. Demšarju Jožefu za večletno versko tolažbo, zdravnikoma g. dr. Trtniku Albertu in g. dr. Čadežu Gvidonu za požrtvovalno zdravljenje in končno vsem, ki so rajno spremlili na njeni zadnji poti.

Sv. maša zadušnica bo opravljena v soboto, dne 23. januarja t. l. ob ½ 8. uri v farni cerkvi Sv. Petra.

V Ljubljani, dne 19. januarja 1943.

ZALUJOČE DRUŽINE

P. G. Wodehouse: 77

PODJETNI SAM

Humorističen roman

Zahteve njegovega težavnega poklica so bile vzgojile Soapyya v hitrega misleca. Že nekaterikrat se je bil znašel v tako sitnem položaju, da je moral hipoma zasnovati popoln bojni načrt. Njegov izveščani um se je tudi zdaj samodejno izkazal.

»Seveda ste me prestrašili,« je odgovoril, trudeč se, da bi pokazal gospoda Tomaža G. Gunna z najboljše strani. »Tako skrivoma ste prišli! A vsekako ste konec koncev tu, spoštovani gospod Shotter.«

»Da, evo me tu,« je Sam pritrdil.

»Že precej časa vas čakam,« je Soapyy nadaljeval.

»Bojim se, da sem pri tem nekoliko zadremal.«

Zahajal se je, kakor da ga sili dobrodušen smeh.

»Mislim sem si,« je Sam odvrnil, »da mora biti človek zelo spreten, če vas hoče zalotiti spečega.«

Gospod Molloy se je spet zahajal.

»Baš tako so mi pravili fantje v Denver Cityju.«

Pomolčal je in s tesnobo pogledal Sama. »Kaj ne, gospod Shotter, da ste me spoznali?«

»Menda sem vas spoznal,« je ta odvrnil.

»Torej se spominjate, kako sem vas pred nekaj dnevi nadlegoval, da bi še enkrat videl svojo domaćo hišo...«

»Spominjam se celo, da sem vas videl zdavnaj

prej,« je malomarno rekel Sam. »Ko ste bili še v Sing-Singu.«

Prižgal je plinovko, in gospodu Molloyu je bil ta presledek na moč dobro došel, da je skril svoje presenečenje.

»V Sing-Singu, pravite?«

»Da. Mar ne veste, kaj to pomeni?«

»Toda vi niste bili nikoli tam,« je menil Soapyy Molloy in se boječe ozrl proti vratom.

»Notri ne. Prisostvoval pa sem predstavi, pri kateri ste igrali glavno vlogo. Samo vašo številko sem pozabil.«

»Kaj pa je za to, konec koncev?«

»Kako?« je vprašal Sam, radoveden spricho te drznosti.

Gospod Molloy se je dostojanstveno umaknil.

»Kaj pa je konec koncev za to?« je ponovil. »Res je, da sem bil zaradi sodnikov hudobije in podkupljivosti porotnikov nekaj časa tam notri. Po tem dejstvu pač ni moči soditi o vsem mojem življenju. American ste, gospod Shotter, in veste takisto dobro kakor jaz, da ima politika naše dežele na žalost tudi temno plat. Moje vztrajno delo za napredek in poboljšanje ljudi me je spravilo v odkrito nasprotstvo s kliko brezvestnežev, ki se me niso pomišljali spraviti v zapor pod obdolžitvijo...«

»Vse to bi bilo v mojih očeh prav lep izgovor,«

»Kot vlonilca v vaši hiši!« je ogorčeno vzkliznil ga je opomnil